

SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE

Glasi Slovencev v Argentini

Leto LXXXII | 19. junija 2023 - Buenos Aires, Argentina | Št. 9

www.svobodnaslovenija.com.ar

Svobodna Slovenija

MESEC SPOMINA

S SPOMINOM POČASTIMO NJIHOVO JUNAŠKO ŽIVLJENJE!

Osrednja spominska slovesnost v Slovenski hiši

V nedeljo, 4. junija, se je slovenska skupnost v Argentini spomnila vseh mučencev in žrtev komunistične revolucije na Slovenskem.

Vsako leto meseca junija pohitijo naše misli v domovino Slovenijo. Duh poišče skrite globeli in prisluškuje šepetu dreves. V temnih gozdovih, ob robu prepadov, v tankovskih jarkih so umirali domobranci, ponos slovenskega naroda. Kočevski Rog, Macesnava gorica, Teharje, Hrastnik, rov svete Barbare, škofjeloški gozdovi so kraji, ki bodo ostali za vedno zapisani v slovenskem spominu, kot priče mučeniške smrti naših mož in fantov. Spominjamo se pa tudi tistih, ki so bili že v času vojne žrtve komunistične revolucije. Duhovniki, možje, žene, dekleta in otroci; da, tudi otroci so padali pod streli blaznih morilcev lastnega naroda. Sad smisla rdeče revolucije, ki je ubijala vse, kar se je zoperstavilo njeni ideologiji.

Letošnje spominske slovesnosti se je udeležila številna množica, predvsem mladih, ki so z veliko spoštljivostjo in sočutjem sledili celotni komemoraciji. Slovesnost se je začela s sv. mašo v cerkvi Marije Pomagaj, ki jo je za vse pokojne žrtve daroval delegat dušnih pastirjev v Argentini č. g. Franci Cukjati. Med sveto daritvijo je spokojno zadel Slovenski pevski zbor iz San Martina pod vodstvom Ariane Žigart; bilo je tudi lepo ljudsko petje. Povezavo sv. maše je

vodila Nevenka Jelenc Čop, berili sta brala podpredsednika Zedinjene Slovenije Andrej Golob in prof. Karel Groznik ter psalm predsednik Zedinjene Slovenije agr. inž. Jure Komar. Med pridigo se je mašnik najprej spomnil na praznik sv. Trojice in ga povezal z vero in močjo, ki so srkali naši mučenci ravno iz te velike skrivnosti ter z vrednotami za katere so darovali svoja mlada življenja: mati, domovina, Bog. Prosil je tudi molitev za vse tiste, ki so kruto mučili in usmrtili naše mučence in za katere vemo, da so hudo trpeli ob koncu njihovega zemeljskega življenja. Med pridigo je še posebno omenil blaženega Lojzeta Grozdeta, mladostnika, ki ga je komunizem grozovito mučil in usmrtil.

Po sv. maši je sledil poklon in molitev pred spomenikom. Med pesmijo »V nebesih sem doma« sta iz cerkve nesla venec in položila pred spomenik padlim predsednik Zedinjene Slovenije in zastopnik mladinskih organizacij arh. Tomi Selan ob spremstvu preživelih domobrancev Dušana Pippa in Slavka Trudna. V molitvi smo se spomnili vseh žrtev nasilja in pobojev v drugi svetovni vojni in po njej, hkrati Bogu izročili svojo prošnjo za milost sprave v slovenskem narodu. Trobenta je zaigrala mučencem v čast, nato je sledila še skupna pesem »Mi legionarji, mi domobranci«.

Vsi navzoči smo se pomaknili v dvorano škofa

Gregorija Rožmana kjer je sledil tretji del slovesnosti pod naslovom: »S spominom počastimo njihovo junaško življenje!« Napovedovalka Veronika Marinčič je pozdravila navzoče, še posebno prisotna preživela domobranci, imenovala pa je tudi Jožeta Kržišnika, Albina Magistra in Franceta Uštarja, ki se zaradi zdravstvenih težav niso mogli udeležiti letošnje slovesnosti.

Po uvodnih besedah smo prisluhnili slavnostni govornici, gospe Tatjani Modic Kržišnik, ki nam je zelo občuteno spregovorila na tej komemoraciji. Poudarjala je važnost spomina na medvojne in povojne dogodke, na naše junake-mučence, in da pričevanje o njih prenesemo na naslednje rodove. Njene misli v celoti objavimo na drugem mestu.

Sledila je spominska akademija v izvedbi Našega doma San Justo. Za zamisel in izvedbo programa je poskrbela Veronika Marinčič, režiral je Toni Rovani. Pesmi: Na nebu zvezde sevaljo in Kje so tiste stezice je ubrano in ganljivo zapel Moški zbor iz San Justa pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar. Z recitacijami in branjem teksta Franceta Papeža (V tistem času - Zapisi iz zdomstva) in Ivana Korošca (Mama - Za brano) so sodelovali: Nace Kržišnik, Aleks Puntar, Luka Trpin, Matej Urbančič in Sebastjan Žgajnar.

Za čudovite videoposnetke sta poskrbela Tatjana Malovrh in Martin Sušnik ter za scenski prostor možje in fantje Našega doma San Justo. Luč in zvok je imel na skrbi Aleks Šuc in skupina fantov iz sanhuškega doma. Tiskani program je lepo in priložnostno oblikovala Veronika Kržišnik Modic.

Besede ob koncu akademije so povabile vse navzoče v dvorani v razmislek, da ne bi utihnil in samih sebe ne zanikali: »Naši mučenci so brezbožno pokopani v brezni in jamah, zanje

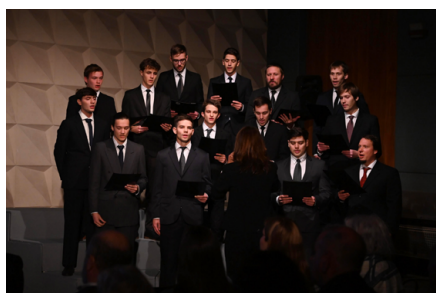
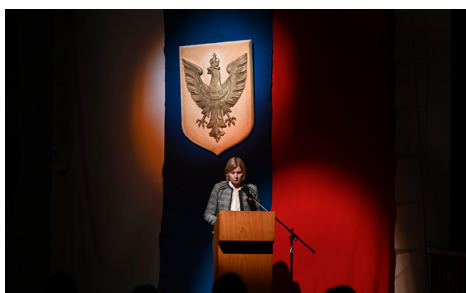

je bila prihodnost prekratka, naj bo vsaj spomin nanje dolgotrajen. Naj ne bi dovolili, da bi bili pokopani v brezbriznem pozabljanju. Njihov spomin pa vzemimo s seboj, saj nam ne bo oviral hoje, samo v pomoč nam bo, da bomo v njihovi luči jasneje hodili. Za svojo domovino in vero so dali vse, kar jim je bilo najbolj sveto: svoje junaško življenje. Počastimo jih s spominom!« In napovedovalka je zaključila z besedami: »Vaša junaška pričevanja resnice bodo vedno izžarevala vrednote, za katere je vredno živeti in bodo osvetljevala pot še dolga desetletja novim rodovom.«

Ob koncu je še vsa dvorana navdušeno zapela: »Moja domovina« močno so zadoneli verzi »Oče, mati, bratje in sestre ...«

S solzami v očmi smo se razšli na svoje domove.

Mirjam Oblak

Govor Tatjane Modic Kržišnik

Spoštovani, leto je naokrog in zopet smo zbrani, da počastimo pobite domobranci in žrtve komunističnega nasilja naslovenskih tleh.

Od prve Spominke proslave bo že 75 let. Letos obeležujemo 80. obletnico domobranstva in 75. obletnico prihoda prvih slovenskih beguncev v Argentino.

Pa se slovenske tragedije polpretekle zgodovine ne bi spominjala z zgodovinskimi podatki. Spominski nagovor naj bi bil iz srca, poln ljubezni in hvaležnosti do vseh, ki so bili in so del teh tragičnih dogodkov. Vabim vas, da si v spomin priključimo osebe: očeta, starega očeta, pradedka, strica, druge sorodnike, prijatelje. Žive priče lahko obudite tudi kraje in prostore, kjer ste težke dogodke doživeli. Vsak izmed nas hodi skozi življenje zaznamovan s temi zgodbami. Ene bolj krute, druge manj, vendar vse zaznamujoče. Kolikokrat smo slišali o grozotah, ki so se dogajale med vojno in po njej. Kako težko je bilo življenje po taboriščih. Še bolj težko je bilo za tiste, ki so

ostali doma. Koliko družin je bilo ločenih in so se lahko pridružili očetom, staršem šele po dolgih letih.

Ko se spominjamo, pomislimo zakaj se je moralo to zgoditi. Je bilo to zlo, ki se je posebilo v tistih, ki so hoteli za vsako ceno priti na oblast in uvesti v Sloveniji komunistični sistem? In je bila krivda nasprotnikov le ta, da so se jim uprli? Če gledamo nazaj, težko razumemo, da se je kaj takega lahko zgodilo. Vendar v tem, našem času, vidimo koliko se vsega tega ponavlja. Preteklost, zgodovina se nam ponavlja. To lahko preverimo v vsakdanjih novicah.

Zato smo danes, po osemdesetih letih tukaj. Imamo pravico in dolžnost, da se spominjamo pobitih žrtev. Teh žrtev ne smemo nikdar pozabiti. Doprinesli so največjo žrtev, ki jo človek lahko položi na oltar domovine: svoje lastno, mlado, upov polno življenje. V njih imamo vsi Slovenci duhovno bogastvo. Iz tega bogastva lahko črpate vi mladi, ki teh tragičnih dogodkov niste doživljali in se vam zdijo oddaljeni; ali

vam je težko Slovenijo doumeti kot domovino. Njihov vzgled ljubezni do domovine, do slovenskega naroda, slovenskih korenin naj vas nagovarja tudi danes.

Vsak človek ima pravico do spomina. Dolžni smo jim spoštovanje in ljubezen. Na spominski slovesnosti za žrtve komunizma, ki je bila na večer 16. maja na Trgu republike v Ljubljani, je nam vsem dragi misijonar Pedro Opeka povedal: »Samo resnica nas lahko osvobodí, da skupaj živimo in delamo, kar nam daje vrednote in skupne cilje v našem življenju in v skupnosti. Spominski večer slovenskih žrtev druge svetovne vojne je velikega pomena, ker je nujno, da vedo naslednje generacije Slovencev, kakšna krivica se je zgodila tisočem sorojacom; brez pravičnosti ni pravega bratstva in sožitja med samimi slovenskimi državljani.

Resnica in priznanje krivic je podlaga vsake sprave, zato moramo vsi delati in si prizadevati za spravo vseh Slovencev, ne samo tistih, ki so nekoč zmagali, ampak tudi vseh tistih Slovencev, ki so bili pozabljeni in ki niso imeli iste državljske pravice. Prava zgodovina se piše z resnico v srcu in ljubeznijo, in v duhu človeških pravic. «

Komunizem je našim žrtvam vzel pravico do življenja, dolgo so bile zamolčane in so večinoma nepokopane. V Kočevskem Rogu so oktobra lani iz brezna pod Macesnovo gorico, izkopali posmrtno ostanke 3450 Slovencev, pripadnikov Slovenske narodne vojske, ki sedaj čakajo dostojnega pokopa. Te žrtve imajo naravno pravico do groba in imena.

Lansko leto smo s ponosom obhajali prvi narodni dan spomina na žrtve komunističnega nasilja. Letos ga je vlada na predvečer med spominsko slovesnostjo ukinila.

Ob tej novici je na slovesnosti predsednik Nove Slovenske zaveze, dr. Matija Ogrin, izrekel: »Lahko nam vzamejo dan spomina, ne morejo pa nam vzeti spomina in sočutja. To dvoje je stvar duha – in moč duha je večja kakor moč nasilja.«

Tudi zaradi teh dejanj smo danes tukaj. Zaradi naših žrtev se moramo tudi javno izraziti, da bodo zločini zapisani in, kolikor se le da, popravljeni.

In ker po tolikih letih resnica in krivice še niso bile priznane, mora spomin prehajati na mlajše rodove. Da bomo še v prihodnosti, z globoko hvaležnostjo ... » s spominom počastili njihovo junaško življenje.«

IZJAVA

ob odpovedi Dneva spomina na žrtve komunističnega nasilja

Organizacije, ki sestavljamo slovensko skupnost v Argentini, želimo izraziti globoko zaskrbljenost nad odločitvijo sedanje slovenske vlade, da odpove Dan spomina na žrtve komunističnega nasilja.

Presenečeni in zaskrbljeni smo, saj je po poslušanju razlogov, ki jih je navedla sedanja vlada v Sloveniji vsem postalo jasno, da je v tej presenetljivi odločitvi prevladal povsem ideološki namen, spričo vprašanja, ki nedvomno presega vsako ideologijo.

Po 78 letih se noben Slovenec ne bi smel sprijazniti s tem, da trenutne vneme ali politične špekulacije prevladajo nad bolečino, ki je bila tolikim Slovincem povzročena v preteklosti. Tako očitnega nasilja se ne da skriti in če to zanikamo bi kot družba sporočali, da ga opravičujemo. Vsi smo vredni več kot vsaka ideologija, saj smo ljudje.

Nad vsakim ideološkim namenom menimo, da mora v naši Domovini prevladati resnična in osnovna vest pravičnosti. Pravica je preprosto to: dati vsakemu tisto, kar mu pritiče. Če nam kljub vsemu trenutna politična nezrelost ne omogoča, da bi dosegli to pravičnost, bi morali imeti kot poštena in zrela družba vsaj soglasje o najbolj elementarnih vprašanih človeštva.

Optimistični smo, da bo kmalu prevladala družbena zrelost, ki bo brez vsakršnega sektaškega interesa, in da bomo zavoljo resnične harmonije sposobni videti prihodnost z očmi resnice.

V Buenos Airesu, 9. junija 2023.

Društva in organizacije slovenske skupnosti v Argentini:

Društvo Zedinjena Slovenija - Slovensko dušno pastirstvo - Društvo Slovenska Pristava - Društvo Slovenska vas - Društvo Slovencev v Mendozii - Naš dom San Justo - Slomškov dom - Slovenski dom Carapachay - Slovenski dom San Martin - Slovensko planinsko društvo - Slovenska mladina v Argentini - Slovenski srednješolski tečaj ravn. Marka Bajuka - Tednik Svobodna Slovenija - Zveza slovenskih mater in žena

SREČANJE V SPOMIN

Razgovor s Francijem in Martinom Sušnikom

Mladi smo že tretji in četrti rod ponosnih in zvestih Slovencev, ki živijo v tujini. Ko leta potekajo ima slovenska narodna identiteta dve poti, poguba ali prenos teh vrednot.

Zavedamo se, da naše znanje o vojnih in vojnih dogodkih ni dovolj obširno in je treba zato to iskrico oživetiti potom drugih sredstev. Mesec junji nas posebno vabi k temu oživljanju. Mladi se že nekaj let zanimamo, da se poleg splošnega programa domobranskih proslav tudi sami posamezno ustavimo in osredotočimo pogled na naše junake.

Priložnost smo imeli v nedeljo, 11. junija, v Našem domu, kjer smo v pogovoru z gospodom Francijem in Martinom Sušnikom pregledali glavne dogodke druge svetovne vojne in razne ideološke podrobnosti. V poteku razgovora smo se mladi upali vprašati, da nam razjasnita dvome, ki jih imamo. Vprašanja so vpeljala v bogato debato in skupne sklepe o domobranstvu in domotožju, o razumevanju socialnega in vojnega razvoja, o praznovanju slovenske osamosvojitve in v pomenu tega datuma za nas, potomce slovenskih izseljencev. Govorili smo tudi o vlogi žena in otrok med vojno, o prvih letih v taboriščih in tudi o razlikah med enim in drugim. Pri tem zadnjem vprašanju nas je g. Franci nagovarjal, naj pregledamo pesmi in koračnice, ki so jih mladi prepevali. S tem lahko vidimo z jasnimi očmi namene, delovanje in postopke obojih.

Ob koncu razgovora pa sta nas govornika spodbujala, da smo priče vsega tega kar so naši predniki darovali in preživeli.

“Kako bi mogli vaši stari očetje biti izdajalci, če je rezultat ta?”

G. Franci Susnik - Srečanje v Spomin, 2023

To nas je spravilo v globoko tišino in refleksijo. Kakšne priče smo? Bi naši predniki bili ponosni na našo mladino, naše delovanje, prednosti in načela?

Čprav je bil razgovor pri kraju, smo mladi še naprej delili misli med nami in z optimizmom sklepali, da moramo še vedno ohranjati ta spomin in deliti ter navdušiti še ostale mlade, ki niso bili prisotni.

V imenu mladine Našega doma se iz srca zahvalimo Franciju in Martinu za to bogato jutro, ki smo ga preživeli. Hvala za vaše znanje, spodbudo in čas. Zahvaljujemo se tudi vsem mladim, ki so se odzvali vabilu in z lastnimi doprinosi obogatili ta razgovor.

“Nikoli ne pozabite, da ta, še nenapisana zgodovina, govori o mladih, takih kot vi, delovnih in študirajočih, zelo preprostih, z istim upanja polnim pogledom, kot ga imate danes vi; mladih, polnih smeha in iluzij, kot ste jih polni vi. In vsa ta nedolžnost, vsa ta energija, hrepenenje po življenju, se je morala ustaviti, zvedno zamrzniti. Prosim vas, da nosite baklo te resnice, da jo bo svet lahko videl”

Jože Lenarčič - Odtrgane spominčice, 2008

Ivan Urbančič
v imenu Mladine Našega doma

SPOMINSKA PROSLAVA V SLOVENIJI

Tudi v Sloveniji smo imeli spominsko proslavo. V soboto, 3. junija smo se zbrali ob morišču in grobišču pod Krenom v Kočevskem rogu. Po polaganju vencev je novomeški škof in predsednik Slovenske škofovske konference daroval 34. obletno sveto mašo za pobite domobrance in druge žrtve revolucionarnega nasilja. Po maši je bil spominski program, ki ga je pripravila Nova slovenska zaveza. Osrednji govornik je bil dr. Andrej Fink. Med mašo in na spominskem programu je pel Marcos Fink in mešani pevski zbor sv. Pavla iz Vrhnike.

Spominska slovesnost se v Sloveniji vrši že od leta 1990 in tudi letos ni bila izjema. Pred sveto mašo je bila molitev za vse žrtve vojnih pobojev. Sledilo je polaganje vencev. Najprej je venec položila častna garda Slovenske vojske v imenu države (predsednice države na spominski proslavi ni bilo, kakor tudi nobenega člana slovenske vlade), nato so položili vence bivši predsednik republike Borut Pahor, predsednik in podpredsednica Nove zaveze dr. Matija Ogrin in dr. Helena Jaklitsch, bivši predsednik vlade in predsednik SDS Janez Janša in podpredsednik NSI Janez Cigler Kralj.

Sledila je sveta maša za pobite domobrance in druge žrtve revolucionarnega nasilja. Somaševanje je vodil novomeški škof in predsednik Slovenske škofovske konference msgr. dr. Andrej Saje. Osrednja misel njegove homilije je bila sprava in odpuščanje. »Sprava in odpuščanje sta Božje delo, ki pa ju ni mogoče udejanjiti brez človekovega sodelovanja in odpovedi zlu«, je dejal škof Saje in dodal »Molitev za spravo morajo nujno spremljati dejanja ugotovitve zgodovinskih dejstev in poprave krivic. Pravičnosti ni mogoče doseči brez obsodbe zločinov in dostojnega

pokopa posmrtnih ostankov izkopanih žrtev, ki imajo naravno pravico do groba in imena. Za to so odgovorne pristojne državne službe in posamezniki. Prosim jih in pozivam, da opravijo ta civilizacijska dejanja, ki izhajajo iz spoštovanja do sleherne človeške osebe, ne glede na njihovo politično prepričanje, vero ali raso«. Škof Saje se je tudi izrazil o ukinitvi dneva spomina na žrtve komunističnega nasilja: »Pred kratkim je vlada Republike Slovenije ukinila nacionalni dan spomina na žrtve komunističnega nasilja, vendar nam spomina na žrtve in krivice ni mogoče odvzeti ali ga ukiniti. Ovrednotenje preteklosti je stvar duhovne higiene. Brez spomina ne bomo mogli naprej in tudi ne bomo zdravo rasli kot narodna in državna skupnost«.

Po maši je sledil krajši kulturni program, ki ga je pripravila Nova slovenska zaveza. Osrednji govornik je bil dr. Andrej Fink. V govoru (ki ga v celoti objavljamo) se je dotaknil številnih vprašanj, med drugimi o pojmu domobranstva, kolaboracije in odpuščanja.

Med mašo in na kulturnem programu je pel cerkveni mešani pevski zbor sv. Pavla z Vrhnike pod vodstvom Primoža Malavašiča, kot solist pa je sodeloval baritonist Marcos Fink.

Jože Jan

ŠE NAM BODO CVETELI KOSTANJI“

Govor
dr. Andreja Finka
na spominski proslavi
v Kočevskem rogu,
3. junija 2023

Spet smo se zbrali v tej naravni katedrali kot že tolikokrat in se še bomo, da proslavimo in priznamo veličino, da se poklonimo življenju in obsodimo krivično smrt, da mrtvim po vsej Sloveniji, ležečim v več kot 750 evidenciranih množičnih grobiščih, izkažemo čast in da se jim zahvalimo za njihov zgled.

Pred dobrimi osemdesetimi leti je naša domovina zadela najhujša nesreča, ki jo je v tisoč petsto letih lahko doletela. Slovenci smo se znašli v svojevrstni situaciji. V okviru svetovne kataklizme, druge svetovne vojne, so nas od zunaj napadli in okupirali trije sovražniki. Pred njimi smo se bili pripravljeni bojevati, kot smo to svojo odpornost uspešno izkazali večkrat v preteklih stoletjih. A leta 1941 nas je napadel še četrti sovražnik, ki se je kmalu začel izkazovati kot najhujši, ker je bil notranji, čeprav je po miselni zasnovi prihajal tudi od zunaj. Da je bil ta najhujši, se je pokazalo že maja 1945, ko je v nekaj tednih pomoril deset tisoče lastnih ljudi, potem se je pa to izkazovalo skoraj pet desetletij in se izkazuje še danes. Trije sovražniki so okupirali našo zemljo med vojno dobra štiri leta, domači sovražnik nas je pa okupiral 46 let. Ta je zmes evropskih in ne-evropskih evrazijskih tokov, tako kot so se med nami začeli javljati v revolucionarnem nasilju. Zunanje sovražnike smo po njih delih že dvajset let prej poznali, predvsem na Primorskem in Koroškem. Italijanski fašizem in germanski

nacizem sta nas hotela uničiti. Proti njima so se že po mesecu napada in zasedbe začele organizirati ilegalne odporiške skupine, ki jih je bilo vseh skupaj devet in so bile vse demokratično nastrojene. Slovenski narod je bil tedaj kljub normalnim razlikam politično enoten v istem cilju: priprava na oborožen odpor in končni izgon okupatorjev, v soglasju z večjimi narodi, ki so bili prav tako napadeni in zasedeni, ko bodo okoliščine narekovale, da so večje akcije smotrne in da vsaj minimalno zagotavljajo končni namen.

Komunistična partija Slovenije, četrti sovražnik, ki je do 22. junija 1941 soglašala s nacistično-komunistično kolaboracijo iz pakta Hitler-Stalin, torej tudi z okupacijo našega ozemlja, je pa po tem datumu v hipu obrnila plašč po vetru in preko od nje ustanovljene Osvobodilne fronte oklicala totalen in takojšen oborožen odpor proti prvim trem na vsem slovenskem teritoriju. Naj spomnim, da je ustanovitev te Partije pred nekaj tedni, to je letos, proslavljala sedanja slovenska vlada v Čebinah. Tedaj je ta Partija klicala že prej napadeni eno milijonski slovenski narod, naj pomaga pravkar napadeni dvesto milijonski Sovjetski zvezi. V tistem trenutku so bili okupatorji v največji vojaški moči in neprimerno večji narodi in države so ječale pod njihovi škornji. Za Slovenijo je bil oklic totalnega in oboroženega odpora poziv k narodnemu samomoru. Komunistična partija Slovenije je sama sebe proglasila za edino legitimno voditeljico tega odpora, vsakogar drugega, ki bi se mimo nje hotel bojevati proti okupatorju, pa proglasila za izdajalca!

Istočasno so pa začeli z domačo revolucijo. Saj je šlo izključno in samo za revolucijo! Govorjenje o domnevnem Narodno -

GOVOR DR. ANDREJA FINKA NA SPOMINSKI PROSLAVI V KOČEVSKEM ROGU

osvobodilnem boju ni nič drugega kot laž in varanje še danes po skoraj 80 letih. Komunistični partiji je preko OF šlo samo za prevrat in za dosego oblasti. Ker oblasti v mirnodobnem času po demokratični poti ni mogla doseči, ji je prišel prav najhujši trenutek slovenskega naroda, ko ji je uspelo ribariti v kalnem in marsikaterega iskrenega Slovenca pregovoriti, da se jim je pridružil. Vsi imamo znance in morda sorodnike, ki so se na začetku iz domoljubja pridružili OF, a kmalu od znotraj spoznali njeno resnično naravo. Nekaterim je uspelo od nje odstopiti, drugim ne, velika večina takih je pa desetletja pozneje z grenkobo ugotavljala: za 46 let totalitarne nesvobode se nismo bojevali. Bilo bi pa zdravo za našo družbo, če bi se ti oz. njih potomci danes od tega javno in jasno distancirali.

Revolucija je bila krvava kot malo kje po svetu. O likvidacijah ljudi, ki so se ji uprli, danes ni treba več argumentirati. Obstaja že dovolj napisanih publikacij o umorih in mučenjih ne samo izstopajočih osebnosti, temveč mož, žena, celo otrok, celih družin. Napisanega o tem je že dovolj, da je evidentiran slovenski razkol, ki ga je povzročila Komunistična partija Slovenije. Brez njene revolucije tudi protirevolucije ne bi bilo.

Pred revolucijo in že nevzdržnim nasiljem je normalno nastopila obramba v silobranu. Alternativ ni bilo. Okupator se za vso morijo ni zmenil, kljub dolžnostim, ki jih je v tem po mednarodnem pravu imel. Ostalo je samo, ali prepustiti se domačim nasilnežem, kar bi pomenilo izginotje naroda in kulture ob že siceršnjem pritisku totalitarnih zunanjih okupatorjev, ali pa poskusiti samoobrambo s komaj razpoložljivimi sredstvi. Navadni ljudje so predvsem na podeželju z dovoljenjem italijanskega okupatorja začeli ustanavljati Vaške straže, ki so se začele množiti in uspešno braniti življenje in imetje. Kako je do tega prišlo, je tudi že znano in dokumentirano in ne bom ponavljal.

Po kapitulaciji Italije septembra 1943 je nastala nova situacija. Italijanski okupator je izginil, partizani so od fašistov radi vzeli njihovo orožje. Nemški okupator je bil nevarnejši, a so se razmere spremenile toliko, da so njegove vojaške sile na svetovnih bojiščih že začele trpeti bistvene poraze. Zato ni bil sposoben ohranjati reda na svojem okupiranem ozemlju.

Revolucionarno nasilje se je nadaljevalo in stopnjevalo. Zato so se Vaške straže preuredile v Slovensko domobranstvo, ki je bilo ustanovljeno med oktobrom in novembrom 1943, torej se letos spominjamo 80-letnice njegove ustanovitve. Objektivnega ocenjevalca ne smejo motiti okoliščine nastanka niti Vaških straž niti Slovenskega domobranstva. Šlo je za trenutni stik različnih interesov med okupatorjema na eni strani in od OF napadenimi slovenskimi ljudmi na drugi. Okupatorju je šlo za lastne vojne interese, posebno nemškemu, ker je v tistem času njegova vojaška uspešnost na svetovnih bojiščih že jenjala. Napadenim slovenskim ljudem je šlo pa za najelementarnejši namen preživetja pred krvavimi napadi lastnih, s tujo ideologijo okuženih ljudi.

Da se pred revolucionarji in teroristi, ki te ubijajo in ropajo, uspešno braniš, moraš dobiti od nekod primerna sredstva. Orožje in denar po svojih učinkih nimata narodnosti. Orožje katerega koli izvora povzroči isti učinek. Slovensko domobranstvo je že ob nastanku nastopalo kot Slovenska narodna vojska, kar se je izkazovalo v izključno slovenskem namenu njenega formiranja – ki je bil specifična obramba zgolj domačih interesov –, v slovenskem imenu, v slovenskem pogovornem in poveljevalnem jeziku, v slovenskih znakih (slovenski zastavi in kranjskem

deželnem grbu), v domobrantskih pesmih (ki so še na razpolago), predvsem pa v bojevanju zase, na svoji zemlji. Izjeme so bili tisti Slovenci, ki so bili od okupatorjev prisilno mobilizirani. Končno, na zasedanju Narodnega odbora za Slovenijo 3. maja 1945 so predstavniki vseh demokratičnih strank proglasili Slovensko domobranstvo in še nekaj drugih bojnih formacij tudi formalno za Slovensko narodno vojsko.

V jedru so Vaške straže in Slovensko domobranstvo bili protirevolucija. Tega pojma komunistično zgodovinopisje ne uporablja. Tudi ne uporablja imena Domobranstvo in se ga striktno izogiba. Beseda „domobranec“ je v 80 letih bila namenoma razvrednotena. Mi jo hočemo ponovno ovrednotiti. V komunističnem zgodovinopisju še danes ponavljajo različne sramotilne vzdevke. Seveda, če bi omenjene pojme dovolilo, bi s tem priznavalo, da pri njih ni šlo za Narodnoosvobodilni boj, temveč za revolucijo, pri Domobranstvu bi bil pa priznan namen obrambe doma, v ožjem in širšem pomenu besede. Protirevolucija je bila revolucionarjem nevarna, najprej zato, ker se je pojavila, a tudi zato, ker je bila na vojaškem področju uspešna. Potrebno jo je bilo torej čimprej mogoče in čimbolj radikalno onemogočiti, če ne pa jo vsaj propagandno diskreditirati. Za to še danes uporabljajo besedo „kolaboracija“, tujko, ki je popolnoma kontaminirana. Človek je po naravi družbeno bitje, zato soživi in sodeluje z drugimi z najrazličnejšimi nameni. Med drugo svetovno vojno so za svoje vojne in politične cilje kolaborirali, sodelovali, vsi z vsemi. Najprej Stalin in Komunistične partije s Hitlerjem. Ko je za ta pakt izvedela idealistična komunistka Angela Vode in protestirala, so ji rekli: Stalin že ve, kaj dela. Potem so kolaborirali zahodni zavezniški s totalitarnim Stalinom. Titovi partizani so kolaborirali z „imperialističnimi“ Britanci, da so od njih dobivali orožje. Nasprotno je tudi Churchill dejal, da se je za zmago pripravljen povezovati, kolaborirati, s hudičem iz najgloblje pekla, in se tudi je. So pa Britanci kolaborirali s Tretjim rajhom na Guernseyskih otokih, edinem britanskem ozemlju, ki je bilo od Rajha okupirano. Po vojni je britanska vlada podelila več priznanj tamkajšnjim funkcionarjem, ker so s svojim delovanjem med okupacijo prebivalstvu prihranili dodatno trpljenje. Danska je bila zasedena brez odpora ter sta kralj in vlada ostala na oblasti. Iz Belgije je vlada emigrirala, kralj pa je po kapitulaciji ostal na svojem položaju. Na Holandskem je ostal neokrnjen ves upravni aparat. Peklenska učenca Stalin in Tito sta rada kolaborirala s kapitalističnimi imperialisti Britanci in ZDA, da sta od njih dobivala pomoč, predvsem orožje. Partizani so na mnogo skritih načinov, kar se počasi razkriva in o čemer govori nešteto osebnih pričevanj, kolaborirali z Nemci in Italijani. S temi so na viden način rade volje kolaborirali, ko so fašistični topničarji rušili Turjak. Pa je kolaboriral Tito s Stalinom, s katerim se je samo tri leta po koncu vojne sprl na smrt in na Goli otok pošiljal proruske prejšnje tovariše. Pa spet je Tito kolaboriral s kraljevo jugoslovansko Vlado v Londonu (dogovor Tito-Šubašić) in požrl dejstvo, da je dobro leto prej na 2. zasedanju AVNOJa revolucionarno prekinil z njo vse stike in ji odrekel vse pristojnosti. Tito je že vedel, kaj je delal! Pa nasprotni primer Draže Mihajloviča in njegovega takojšnjega odpora proti okupatorju. On se na noben način ni povezal z okupatorjem, pa je ob koncu njega in njegove zadela ista obsodba kolaboracije in izdajstva kot naše domobrante, vojake Slovenske narodne vojske. Z naštevanjem bi lahko še nadaljevali. Medvojna kolaboracija med zahodnimi zaveznički in Stalinom se je pa kmalu po koncu vojne spremenila v skoraj

polstoletno hladno vojno. Pa nekateri govorijo o „pravi strani zgodovine“! Kateri „pravi strani“? Vsi so za svoje interese kolaborirali z vsemi, le slovenski narod bi med tem svetovnim kolesjem ne smel iskati svojih legitimnih in najbolj elementarnih interesov za preživetje in bi se moral pustiti ugonobiti od ene in druge strani. Pri vprašanju o sodelovanju je očitno, da je edino važno vprašanje: Če je kdaj za zaščito najosnovnejših interesov neobhodno potrebno pristati na nezaželeno sodelovanje, ki predstavlja manjše zlo, se je treba vedno vprašati za cilj oziroma namen ali nagib tega sodelovanja. Ali tisti, ki še vedno trobijo o kolaboraciji, sploh vedo, kaj govorijo? Retorično vprašanje. Pač, lažite, lažite, nekaj bo že ostalo. Komunistične partije ljudstvo ni zanimalo. Znana je bila njihova parola: Žrtve morajo biti. Če gre za revolucijo, je menda tedaj bilo vse dovoljeno, če gre proti njihovi revoluciji, je vse umazano in izdajalsko. Za Slovence in Slovenijo je tedaj edino pravo stran predstavljalo Slovensko domobranstvo, ki je bila Slovenska narodna vojska. Pri domobrantskih je šlo striktno in izključno za lastne, domače in narodne interese in nič drugega.

Mednarodni splet dogodkov, odnosi med zaveznički, silnice, ki so delovale, odločitve pred in med Jalto in po njej, so povzročili, da so slovenski narodni in državni interesi, sicer doma vojaško uspešni, ostali iznakaženi na najbolj brutalen način, za kar so poskrbeli domači revolucionarji s Komunistično partijo na čelu, komunistični internacionalizem in nekateri drugi mednarodni interesi, ki so se izkazovali bodisi s svojo kratkovidnostjo, bodisi s perversnostjo, kar ima po svojih posledicah iste učinke. Nekateri od teh učinkov so se pokazali takoj – s sramotno britansko izdajo in predajo Slovenske narodne vojske revolucionarjem in s sledečimi množičnimi poboji. Oboroženih niso mogli premagati, znesli so se pa, kot vedno, nad neoboroženimi. Drugi učinki so se izkazovali skozi 46 let totalitarnega enopartijskega sistema, brez najosnovnejših človekovih pravic in svoboščin. Končno se pa izkazuje tudi v njegovih ostalinah, ki se kažejo še danes in jih doživljamo vsak dan, med drugim npr. v dogajanju okoli RTV Slovenija. Kaže se pa to tudi v spremenjenem slovenskem narodnem značaju, ki ga opažajo tisti Slovenci, ki so dalj časa ali celo dober del svojega življenja preživeli v tujini. Že 8. novembra 1941 je Komunistična partija Slovenije preko OF objavila t.i. Temeljne točke, med katerimi se točka 4 glasi: „Z osvobodilno akcijo in aktivacijo slovenskih množic preoblikuje OF slovenski narodni značaj“. Če ji je to do danes uspelo ali ne, je lahko predmet razmisleka. Pa se nekateri še vedno sprašujejo, zakaj se pri nas stvari tako počasi spreminjajo. Pa trditev, da mlajših generacij vse to ne zanima. Seveda, ker se o vsem tem menda ne sme govoriti, najmanj v šolah. Očitno je, da je slovenska družba danes še vedno hudo ranjena.

Tragedija, ki se je zgrnila nad nami kljub poštenim naporom, da bi jo preprečili, pa ni bila sad kake naravne kataklizme, temveč človeške podlosti, ki je bila sad delovanja nekaterih ljudi in združb z imenom in priimkom. To je treba poudariti. A da bo jasno. Osebnost je bilo že vse gorje z nadnaravno pomočjo odpuščeno. Tudi osebnih krivcev danes ni več. Vendar z javnega, družbenega in državnega vidika ne more biti vse kar tako pozabljeno, kot da se ni nič zgodilo. Nenehno spominjanje na to ni nikakršna maščevalnost, kot zlohotno ponavljajo sejalcji megle v službi nekdanjih krvnikov. Nerazčiščena preteklost bremeni sedanost in ji onemogoča zdravo pot naprej. O tem govori psihološka stroka. Slovenski genocid, ki se ga danes na tem mestu spominjamo, je zadnja etapa re-

volucionarne tragedije. Kot njena posledica je cela naša država eno samo pokopališče in mi živimo v njem. Naša zemlja nosi v sebi zemske ostanke desetstisočev raznih narodnosti, ki so bili vsi žrtve iste revolucije. Ne glede na pietetno razpoloženje do vseh, se mi posebej spominjamo pobitih domobrancev, pripadnikov Slovenske narodne vojske. Ti so nenehno med nami. Izkazujemo jim čast in zahvalo.

Razkropljeni po slovenski zemlji nenehno kličejo božji blagoslov nanjo in na nas, da vztrajamo, da se še bolj utrdi naš pogum in da priključimo na dan pravico, ki jo že osem desetletij terja naš dom. Dolžni smo pa nepokopanim poleg spomina in skrbi, da se kaj takega nikoli ne ponovi, tudi najelementarnejše. Raziskati je treba vsa grozodejstva, preiskati okoliščine nasilne smrti, s tem pa evidentirati žrtve, sicer bi ostale zamolčane, neobstoječe, torej ne-osebe. Po uradni dolžnosti mora država žrtvam izdati mrliške liste. Mora jim nameniti spoštljiva grobišča. Končno pa vrniti dobro ime. Klicati in trkati moramo na narodno in državno zavest in vest ter neprestano opominjati. Na temelju zločina nad slovenskim narodom ni mogoče dolgotrajno sožitje, kar se očitno izkazuje danes. Ni dovolj samo farizejsko obžalovanje. Naravnost perversna je floskula: Obsojamo medvojne in povojne poboje, a to pustimo preteklosti in zgodovini in se s tem danes ne obremenjujmo! Strašna preteklost nas sama po sebi še danes bistveno obremenjuje, tudi če bi tega ne hoteli. Naše današnje življenje temelji na uradni laži. Nujno jo moramo še naprej in do konca razkrinkavati!

Ob koncu tega razmišljanja dovolite, da se na poenostavljen način spomnim črtice Kostanj posebne sorte iz ciklusa „Podobe iz sanj“ pisatelja Ivana Cankarja, ki jo je napisal med prvo svetovno vojno. V njej govori o posebnem kostanju, ki je rasel v zeleni samoti zunaj naselja. Vsi so ga hodili gledat, ker je bil čudo svojega plemena. Začel je brsteti že zgodaj v marcu, prve dni maja pa je že v svoji razkošni radodarnosti trosil belo cvetje vse naokoli in ga trosil še potem, ko ga drugi že niso več imeli. Jeseni, junak med junaki, se on še zmenil ni za sever in mrz. Njegovo listje je ostalo temnozeleno, košato. Kdor je kdaj sedel pod tistim kostanjem, je bil mlad. Prišel je poln skrbi in hudih misli, odšel pa z vedrim obrazom. Vsak posamezen list je bil znamenje moči, dobrote in vere, in od vsakega izmed njih je v svetlih kapljah rosila ljubezen.

Nekoč se je stari vaščanki Marjeti sanjalo, da je ta kostanj mahoma postal ves zlat. Listi in žuželke so se lesketali v soncu kakor cekini. Sredi noči se je vzdramila in se zamislila v svoje sanje. Takoj je vstala, vzela rovnico in motiko, šla do kostanja in začela pod njim kopati. Kopala je in kopala do ranega jutra. Ko je zasvetila jutranja zarja, kot še nikoli tako, je žena zavpila na ves glas, pustila rovnico in motiko in kot brez uma tekla proti vasi. Brez sape je komaj pritekla do ljudi in priklicala vse. Brez besed so šli za njo moški, ženske in otroci in se ustavili ob razkopani zemlji pod kostanjem. Med mogočnimi koreninami, ki so se vile na vse strani, so se kopicile same človeške lobanje. Druge kosti so bile vsevkrižem razmetane. Bilo jih je toliko, da se jih ni dalo prešteti. Če bi kopali še dalje in globlje, bi morda razgrnili tako pokopališče, da ga na svetu še ni bilo. Vsi so gledali, blede in onemeli. Ko so se pa vračali, je starejši mož rekel: Zdal se je izkazalo, od kod ta moč, ta ljubezen in ta mladost.

Spoštovani in dragi! Naj zaključim, a bom to storil s istimi besedami, s katerimi pisatelj Cankar zaključuje svojo črtico, ko pravi: „Oj prijateljji, ljubi moji! To, to nam bodo še cveteli kostanji!“

KOLEDAR

20. in 21. junija

Dan posta in molitve za domovino

24. junija

Dan državnosti

Poslovilni večer RAST 52

25. junija

Krajevne spominske proslave

2. julija

Domače kolone v Slovenski vasi

DAROVI

ga. Anika Lenarčič: \$50.000.-
Pastoralni svet ob Žegnanju: \$226.600.-

Vsem darovalcem najlepša hvala!

ZSMŽ

“ ZA RAZMISLEK IN NASMEH ”

“En dober pregovor na dan, prežene slabo voljo stran”

PREGOVORI IN CITATI

MUČENCI

Junij je za našo skupnost mesec spomina. Vrstijo se spominske proslave po naših domovih, na katerih se govori o idealih, vrednotah, trpljenju in mučeništvu naših domobrancev. Ob praznovanju 80. obletnice mučeniške smrti blaženega Alojzija Grozdeta je novomeški škof Saje lepo opisal mučeništvu: »Blaženi Alojzij Grozde je zgled krščanskega življenja in vzor za vsakega kristjana, še posebej za mladino. Njegova mučeniška smrt iz prezira do vere razodeva zvestobo krščanskim idealom, ki so jih verni ljudje na našem prostoru pogumno izpovedovali tudi v najhujših preizkušnjah v zgodovini slovenkega naroda.

Mučeništvo je utemeljeno na Jezusovi smrti in njegovi žrtvi ljubezni na križu, da bi mi imeli življenje (prim. Jn 10,10). Kristus je trpeči služabnik, o katerem govori prerok Izaija (prim. Iz 52,13-15), ki je dal samega sebe v odkupnino za mnoge (prim. Mt. 20,28). Svoje učence spodbuja, naj vsak dan vzamejo svoj križ in mu sledijo na poti popolne ljubezni do Boga Očeta in človeštva. Jezus izpostavi, da ga tisti, ki ne vzame svojega križa in mu ne sledi, ni vreden. Kdor ohrani svoje življenje zase, ga bo izgubil, kdor pa izgubi svoje življenje zaradi njega, ga bo našel (Mt 10,38-39). To je logika pšeničnega zrna, ki umre, da bi vzkliko in prineslo življenje (prim. Jn 12,24).

Moč za mučeništvu prihaja iz globoke in tesne povezanosti s Kristusom. Mučeništvu ni rezultat človeškega prizadevanja, ampak odgovor na Božjo pobudo in klic. Je dar Božje milosti, ki človeka usposobi, da daruje svoje življenje iz ljubezni do Kristusa in Cerkve. Ob branju življenjepisov mučencev presenečeni ugotovljamo, s kakšno mirnostjo in pogumom so se soočali s trpljenjem in smrtjo. Božja moč se v celoti kaže v slabotnosti, v revščini tistih, ki se mu zaupajo in zaupajo svoje upanje samo njemu (prim. 2 Kor 12,9). Pri tem je potrebno poudariti, da Božja milost ne zatre ali ne zaduši svobode tistih, ki se soočajo z mučeništvom, ampak jo nasprotno bogati: mučenec je oseba, ki je navdse svobodna. V enem samem odločilnem dejanju svoje življenje podari Bogu. Izroči se v roke Stvarnika in Odrašenika. Žrtvuje svoje življenje, da bi se v celoti pridružil Kristusovi žrtvi na križu. Z eno besedo, pravi papež Benedikt XVI. (2005-2013), je mučeništvu veliko dejanje ljubezni kot odgovor na neizmerno Božjo ljubezen (splošna avdiencia, 11. 8. 2010).

O mučeništvu, nasilju in mučencih nam govorijo tudi pregovori in citati:

- Kjer je tožnik hkrati sodnik, vlada nasilje, ne zakon. (latinski pregovor)
- Za nepravilno vlado je mučenik bolj škodljiv kot upornik. (Massimo Taparelli D'Azeaglio, italijanski pisatelj in politik)

- Nasilje ne pozna prava. (angleški pregovor)
- Sovraštva se ne odpravi z mučeništvom, sovraštvo se ne izbriše s prelito krvjo. (sv. Izidor Seviljski, španski teolog in cerkveni učitelj)
- Ko umre tiran, se njegova vladavina konča. Ko umre mučenik, se njegovo kraljestvo začne. (Soren Aabye Kierkegaard, danski filozof in teolog)
- Nasilje je sovražnik zakonov. (latinski pregovor)
- Ljubim resnico, nikakor pa ne mučeništvu. (Voltaire, francoski pisatelj, esejist, deist in filozof)
- Kri mučenec je seme novih kristjanov. (Tertulijan, krščanski filozof, teolog in cerkveni oče)
- Če ne gre s silo, gre z zvijačo. (ruski pregovor)
- Lastnosti mučenca so biti, dajati, deliti. Lastnosti junaka so jemati, kršiti. (Erich Fromm, nemški psiholog in humanistični filozof)
- Sem prijatelj resnice do mučeništvu. (Pitagora, starogrški filozof, matematik in mistik)
- Pravica je močnejša od sile. (latinski pregovor)

Izbral: Jože Jan

Praznovanje
dneva
državnosti
Zedinjena Slovenija

RAST LII priručno vabi na
poslovilni
večer
pred potovanjem v
Slovenijo

V soboto, 24. junija

Ob 19.30 sveta maša, sledi poklon pred spomenikom padlim, nato proslava ob dnevu slovenske državnosti in kulturni program RAST-i LII "Dvojno bogastvo izkoristi"

Slovenska hiša

Ramón L. Falcón 4159 - Buenos Aires, Argentina

«Naj bodo ti, ki si mi jih dal, z menoj tam, kjer sem jaz, da bodo gledali mojo slavo»
Janez 17, 24

V spominskem mesecu na domobrance in žrtve vojne in komunizma v njegovi preljubi domovini Sloveniji, na prvo soboto v mesecu, na dan brezmadežnega Marijinega srca, je umrl naš dragi mož, očka, stari ata, svak, stric, prijatelj, znanec, zaveden in zvest katoličan, Slovenec, svetovljan

† MILAN MAGISTER st.

rojen 12. maja 1930 v Vižmarjah v Sloveniji, umrl 3. junija 2023 v Buenos Airesu v Argentini

Žalujoci:

žena: Olga Prijatelj

hčerki: Alenka in Nevenka

sinovi: Milan z ženo Anico Arnšek, Bogdan z ženo Branko Jeretina, Martin z ženo Miki Arnšek, Tomaž z ženo Sonjo Stanič

vnuki: Marko, Nadja, Bojan, Goran, Martin, Igor, Martinek, Nataša, Nika, Cecilija, Pavla, Lucijana

brat: Bine z ženo Metko Havelka
ostalo sorodstvo, prijatelji in znanci.

V veliko oporo in tolažbo so nam bile vse molitve, sv. maše, češčenja in žrtve, darovane zanj v kratkih dneh njegove internacije.

Zahvala č. g. Franciju Cukjatiju za zakramenta sv. sprave in sv. maziljenja, popotnici v nebo. Zahvala vsem za lepo zadnje slovo ob kropljenju, molitvah, petju in pogrebni sv. maši, ki jo je opravil č. g. msgr. Jure Rode s somaševanjem g. Francija Cukjatija.

Z upanjem na ponovno snidenje v nebesih ga še naprej priporočamo v molitve in blag spomin.

Argentina - Buenos Aires, Bariloche
Slovenija - ŠpanijaDRUŠTVO
KATOLIŠKIH
PEDAGOGOVI
SLOVENIJE
DKPSIZJAVA DKPS
ZA JAVNOST O
NASILJU V ŠOLAH

Povezava na izjavo

Svobodno Slovenijo podpirajo

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE ZA SLOVENCE V
ZAMEJSTVU IN PO SVETU

Antonio Podržaj e Hijos S.R.L.

Grupo HZ

BAJDA s.r.l.

KOPAC S.A.
Fábrica de tubos y envases de cartón

VABILO NA DOBRODOŠLI DOMA 2023

Vljudno vabljeni na tradicionalni praznik Slovencev iz domovine, zamejstva in izseljenstva Dobrodošli doma, ki bo v soboto, 1. julija, v Občini Vipava.

Srečanje Slovencev se bo začelo v Ljubljani že v četrtek, 29. junija, ko bo dopoldne Vseslovensko srečanje v Državnem zboru Republike Slovenije, popoldne pa odprtje fotografske razstave in koncert v Narodni in univerzitetni knjižnici. Nadaljevalo se bo v petek, 30. junija, s posvetom o narodni identiteti. Zaključilo se bo tudi v Ljubljani, in sicer v nedeljo, 2. julija, z 29. Taborom Slovencev po svetu.

Osrednja prireditev bo v soboto, 1. junija, v Lanthierijevem dvorcu, v Vipavi. Na različnih prizoriščih se bo odvijal pester program: razstave, delavnice in igre za najmlajše, plesna delavnica za starejše, nastopi solistov, duetov, zborov, folklornih skupin. Ves dan bo možnost ogledov Vipavske doline in degustacije njenih dobrot. Tudi 'vrnjeni' izseljenci se bodo predstavili na stojnicah. Večer se bo zaključil s koncertom Adija Smolarja in predskupine Baires polka iz Argentine.

Ne zamudite srečanja z rojaki – lepo bo!

Četrtek, 29. junija 2023, v Ljubljani

ob 10.00

XIX. Vseslovensko srečanje v Državnem zboru Komisija za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu

- Uvodni glasbeni nastop: basbaritonist Marcos Fink ter duet iz ZDA – violinistka Inés Voglar-Belgique in flavtistka Molly Barth
- »Slovenec Slovincu – naša mreža je naše bogastvo: izzivi in priložnosti gospodarskega povezovanja za ohranitev in krepitev slovenske identitete med Slovenci po svetu«
- Razstava Združenja Slovenska izseljenska matica ... od leta 1951

ob 18.00

Razstava in koncert v Narodni in univerzitetni knjižnici

- Izseljensko društvo Slovenija v svetu in NUK*
- Odprtje razstave »Utrinki življenja« fotografije Lučke Oblak Čop iz Argentine Sodelujeta umetnostna zgodovinarica Verena Koršič Zorn in pevec Martin Marolt
 - Koncert Inés Voglar-Belgique (violina), Molly Barth (flavta) iz ZDA in Hermina Hudnik (klavir), Duet Darinka Tejera (vokal, kitara, flavta) in Maia Korošec (bas, kontrabas) iz Argentine

Petek, 30. junija 2023, v Ljubljani

9.00–16.00

Strokovni posvet: »Slovenska narodna identiteta«

Svetovni slovenski kongres

Dvorana Fakultete za pravo in poslovne vede Katoliškega inštituta, Krekov trg 1, Ljubljana. Več, [tukaj](#).

Sobota, 1. julija 2023, v Vipavi DOBRODOŠLI DOMA

Vodeni ogledi kulturnih in naravnih znamenitosti Vipave

ob 14.00 v Parku Lanthierijeve graščine **Trznica** lokalnih pridelovalcev in gostincev ter stojnice domače obrti Slovencev iz sveta

ob 14.00 na dvorišču Lanthierijevega dvorca

Nastop izseljenskih skupin

- Folklorna skupina SKSD Drava iz Augsburga (Nemčija)
- MPZin učenci DS Kredarica iz Novega Sada (Srbija)

ob 14.30 v Parku Lanthierijeve graščine

- **Predstavitve slovenskega zamejstva** v družabnih igrah in zamejskih zemljevidov

ob 15.00 v Galeriji Lanthierijevega dvorca

- **Predstavitve izseljevanja v Vipavski dolini**, Mojca Vrčič
- **Odprtje razstave fotografije Lučke Oblak Čop** iz Argentine

- **Odprtje razstave fotografa Joseja Voglarja** iz Venezuele

ob 15.30 v Galeriji ob dvorišču Lanthierijevega dvorca

- **Odprtje razstave fotografa Oskarja Moleka** iz Argentine

Ustavjalne delavnice, pravljice in igre za otroke

ob 16.00 v Parku Lanthierijeve graščine

- Otroška pravljica »Zmaj iz Postojnske jame« (avtorica Breda Mulec in ilustrator Vanja Flis)
- Otroci pripovedujejo pravljice s kamišibaji (Vrtec Mavrica Bračan-Krmin, mentorica Katarina Ferletič)

ob 17.00 na dvorišču Lanthierijevega dvorca

- Otroška gledališka igra »Medved poseka gozd« po motivu isto imenske pravljice Davida Calija v priredbi Samante Kobal (Združenje Blanchini v Vidmu)

ob 18.00 **Osrednja prireditev v Lanthierijevem dvorcu**

vodita Mateja Feltrin Novljan in Matjaž Merljak

Pozdravi

Pihalni orkester Vrhpolje predsednik Izseljenskega društva Slovenija v svetu mag. Uroš Zorn

župan občine Vipava Anton Lavrenčič

minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Matej Arčon

Nastop zamejskih in izseljenskih skupin

- Ženski pevski zbor Ajda iz Umaga (Hrvaška)
- Triglav – otroška folklorna skupina iz Banje Luke (BiH)
- Mešani pevski zbor Encijan iz Pule (Hrvaška)
- Inés Voglar-Belgique (violina) in Molly Barth (flavta) iz ZDA

• Folklorna skupina KPD Bazovica z Reke (Hrvaška)

• Darinka Tejera (vokal, kitara, flavta) in Maia Korošec (bas, kontrabas) iz Argentine

• RAST 52 – dijaki iz Argentine

Družabni večer ob glasbi in plesu

- Pevec in kitarist Martin Marolt iz Argentine
- Tambores – Bobni in plesna delavnica – Daniela Hočevar iz Venezuele
- Ansambel Baires polka iz Argentine
- Koncert Adija Smolarja

Nedelja, 2. julija 2023, v Ljubljani

ob 17.00

29. Tabor Slovencev po svetu – Zavod sv. Stanislava, Ljubljana Šentvid

Izseljensko društvo Slovenija v svetu

Sv. maša za Slovence v zamejstvu in po svetu – vodi ljubljanski pomožni škof msgr. dr. Anton Jamnik z izseljenskimi duhovniki

Okrogla miza »Migracije in novodobno izseljevanje« – vodi Matjaž Merljak

Sodelujejo: dr. Zvone Štrubelj (Belgija), Marta Jamnik (Kanada), Cvetko Falež (Avstralija), Tatjana Modic Kržišnik (Argentina) in Jože Rožanec (ASEF)

Umetniški program

- RAST 52 – dijaki iz Argentine
- Inés Voglar-Belgique (violina), Molly Barth (flavta) iz ZDA in Hermina Hudnik (klavir)

• Darinka Tejera (vokal, kitara, flavta) in Maia Korošec (bas, kontrabas) iz Argentine

• Pevec in kitarist Martin Marolt iz Argentine

• **Odprtje razstave »Utrinki iz življenja«** fotografije Lučke Oblak Čop

SLOVENSKA NARODNA IDENTITETA

Slovenska konferenca Svetovnega slovenskega kongresa pripravlja strokovni posvet z naslovom »Slovenska narodna identiteta«, ki bo potekal v petek, **30. junija 2023**, v prostorih Fakultete za pravo in poslovne vede (Katoliški inštitut, Krekov trg 1) v Ljubljani, od 9.00 do 16.30 ure.

Častni pokrovitelj posveta je predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti, akad. prof. dr. Peter Štih, ki bo udeležence tudi nagovoril. Prav tako se bo posveta udeležil minister za Slovence v zamejstvu in po svetu, Matej Arčon.

K sodelovanju so povabili strokovnjake iz Slovenije, zamejstva in izseljenstva, ki bodo razmišljali o slovenski narodni identiteti, njenih elementih in razvoju identitete od časa osamosvojitve Slovenije. Osrednja pozornost bo namenjena konkretnim predlogom za tesnejše sodelovanje Slovencev na enotnem kulturnem vseslovenskem prostoru, pomembni tematiki za ohranjanje slovenske narodne identitete ter predlogom za krepitev narodne identitete.

V uvodnih predavanjih in okroglih mizah bodo obravnavali naslednje teme:

- Pomen narodne identitete
 - Pravna izhodišča za ohranitev slovenske narodne identitete
 - Slovenski jezik kot temelj slovenske identitete
 - Slovenska narodna identiteta v pedagoškem procesu
 - Vpliv medijskega in kulturnega ustvarjanja na oblikovanje narodne identitete
- Organizator vabi zainteresirano publiko k udeležbi in razpravi. Več o dogodku in prijave na [spletni strani](#).

PRELIMINARNI PROGRAM

09:00 - 9:20

Pozdravni nagovori gostitelja in gostov

- Jelena Malnar, predsednica Slovenske konference SSK
- Mitja Steinbacher, dekan FPPV Katoliškega inštituta
- Matej Arčon, minister za Slovence v zamejstvu in po svetu

Pozdravne besede častnega pokrovitelja: Peter Štih, predsednik SAZU

09:20 - 09:40

Predavanje: Kaj pomeni narodna identiteta?

- Andrej Fink, Argentina/Slovenija

09:40 - 10:00

Predavanje: Pravna izhodišča za ohranitev slovenske narodne identitete

- Dejan Valentinčič, Okrožno sodišče v Novi Gorici/Nova Univerza, Slovenija

10:00 - 10:15 Odmor

10:15 - 11:45

Okrogla miza: Slovenski jezik kot temelj slovenske identitete

Moderator: Janez Stergar, Slovenija

Sodelujoči:

- Martin Breclj, Društvo slovenskih izobražencev, Italija
- Janez Dular, Slovenska konferenca SSK, Slovenija

- Nataša Gliha Komac, Inštitut za slovenski jezik ZRC SAZU

- Martina Piko Rustja, Inštitut Urban Jarnik, Avstrija

- Predstavniki slovenske skupnosti v Argentini

11:45 - 12:00 Odmor

12:00 - 13:30

Okrogla miza: Slovenska narodna identiteta v pedagoškem procesu

Moderator: Mateja Feltrin Novljan, Slovenija

Sodelujoči:

- Igor Giacomini, Deželni šolski urad za FJK, Italija
- Marija Olip, Višja šola Št. Peter, Avstrija
- Silvo Šinkovec, DKPS, Slovenija

- Barbara Riman, Inštitut za narodnostna vprašanja/Zveza slovenskih društev na Hrvaškem, Hrvaška

13:30

Predstavitve Društva katoliških pedagogov Slovenije

- Marija Žabjek, DKPS

13:40 - 14:00 Kosilo

14:20 - 15:50

Okrogla miza: Vpliv medijskega in kulturnega ustvarjanja na oblikovanje narodne identitete

Moderator: Luka Svetina, RTV Slovenija

Sodelujoči:

- Igor Devetak, Primorski dnevnik, Italija
- Stane Granda, Zbor za republiko, Slovenija
- Karl Hren, Mohorjeva družba, Avstrija
- Helena Jaklitsch, Koordinacija za Slovence v zamejstvu in po svetu pri SŠK, Slovenija

15:50

Predstavitve projekta digitalizacije arhiva Studia Slovenica

- Nik Trontelj, Katoliški inštitut

16:00 - 16:15

Zaključki in priporočila posveta

"JAZ SEM Z VAMI!"
20. IN 21. JUNIJ 2022

**24 UR
MOLITVE
IN POSTAZA
DOMOVINO**

Prijavi Pridruži se nam v molitvi
21. junija od 18.30 dalje na
www.youtube.com/Druzinamedia

www.nasadomovina.si
izdala in sodeluje Društvo 4.00